

[Ove Hansen.]

nemførelse af en analyse af kommunernes udgifter med henblik på en tilskudsordning af løvbundne opgaver samt

3) *forslag til folketingsbeslutning om etablering af en fast låneordning for udviklings- og vækstkommuner.*

Hensigten med disse forslag til folketingsbeslutning er at tilvejebringe en mere retfærdig fordeling af byrderne mellem stat og kommuner.

De omfattende ændringer vedrørende byrdefordelingen, der blev vedtaget af folketinget i foråret 1969, har allerede vist og vil i endnu stærkere grad i den kommende tid vise, at den lighed, den mere ensartethed, der var tilsigtet kommunerne imellem, på ingen måde er opnået. De store forskelle i kommunernes beskatningsprocenter bekræfter det.

Der kan ikke herske tvivl om, at mere ensartethed må tilstræbes kommunerne imellem på bl. a. det skattemæssige område. Jeg anser det for nødvendigt at gennemføre et skattegrundlagstilskud, så ensartede goder belaster skatteyderne ensartet, uanset hvilke kommuner skatteyderne måtte have.

I den nærmeste tid vil opgavefordelingen mellem stat, amtskommuner og kommuner blive fastlagt. Jeg vil derfor foreslå, at der gennemføres en analyse af de enkelte kommuners udgifter ved opgavernes løsning med det formål at tilvejebringe en tilskudsordning til kommunerne, således at disse stilles lige (ens) ved løsningen af løvbundne opgaver.

De vedtagne ændringer af byrdefordelingen har vist åbenbare skævheder i udviklingskommuner og kommuner i vækst. Disse skævheder må rettes, det kan ikke være folketingets opgave at stille kommuner, der udviser en betydelig aktivitet på boligbyggeriets område, ringere end kommuner, der udviser meget lidt aktivitet, hvad angår boligbyggeri. En låneordning må sikres kommunerne. En vis selvfinansiering er naturligvis fordelagtig, men i hastigt voksende kommuner, hvor anlægsvirksomheden er betydelig, må der fra statens side anvises mulighed for lånoptagelse bl. a. til opkøb af jord, byggemodning og skole- og institutionsbyggeri.

Jeg håber, at folketinget vil modtage disse 3 forslag til folketingsbeslutning med

velvillighed. Jeg ved, at mange kommunalfolk ikke alene vil modtage forslagene med tilfredshed, men anser dem for at være særdeles påkrævet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigs-gaard): Jeg fremsætter herved *forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af benzinhandelens forhold.*

Mange mener, at monopoliseringen inden for branchen har medført, at priserne er for høje, at konkurrencen stort set er elimineret, at benzinførhandlerne er for afhængige af selskaberne, at profitten er for stor, og at meget store beløb anvendes til reklame. Den nu annoncerede form for prisrig må i denne sammenhæng karakteriseres som typisk monopolistisk: prisdifferentiering kun vendt mod mindre kapitalstærke, men uafhængige selskaber.

Derudover tyder meget på, at investeringerne bl. a. på grund af særdeles gunstige afskrivningsregler i de senere år har været alt for store. Der er jo ingen fornuftig begrundelse for, at vi skal have en servicestation på snart sagt hvert andet gadehjørne. For store investeringer på dette område går naturligvis ud over andre, mere vigtige investeringer.

Endelig tyder meget på, at beskatningen bl. a. på grund af, at de største selskaber er udenlandsk dominerede og kan overføre overskud til udlandet, er alt for lemfældig.

For at antyde problemets størrelsesorden skal jeg nævne, at en prisnedsættelse for benzin på 5 øre pr. liter vil betyde en besparelse for forbrugerne på ca. 100 mill. kr. om året.

I Sverige har man i december 1969 offentliggjort en undersøgelse af en række af disse forhold. En række af resultaterne er nævnt i bemærkningerne til forslaget. En betænkning på baggrund af denne rapport vil blive fremlagt i april.

Vort forslag fremsættes inden for 15. marts fristen, for at folketinget kan vedtage det inden sommerferien, således at eventuel lovgivning på baggrund af undersøgelsens resultater kan gennemføres inden sommerferien 1971.

Det forudsættes, at det foreslåede udvalg sammensættes af uvildige, kyndige personer.

Jeg anbefaler vort forslag til velvillig behandling.